

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเสนอแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในทักษะการเขียน ระดับช่วงชั้นที่ 3 คณะผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับดังนี้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ดังนี้ ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มาตรฐานการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

บทเรียนสำเร็จรูป ประกอบด้วย หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูป แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการเขียนบทเรียนสำเร็จรูป ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป หลักในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ขั้นตอนในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ข้อดีและข้อจำกัดของการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ทฤษฎีและหลักการสอนเขียนภาษาอังกฤษ ความหมายและองค์ประกอบของการเขียน หลักการสอนเขียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนต่างชาติ การวัดและประเมินผลทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและบทเรียนสำเร็จรูป ประกอบด้วย งานวิจัยในประเทศ งานวิจัยต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

กรมวิชาการได้กำหนดหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2544ข, หน้า 1-15) ดังนี้

ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญอย่างยิ่ง ในการสื่อสารความรู้สึคนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีกับชนชาติไทยและชนชาติอื่นๆ เพราะมีความเข้าใจที่แตกต่างกันแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษา และวัฒนธรรมไทย สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่อสังคโลก

การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษาและกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่กันไปด้วย การเรียนการสอนภาษาครูผู้สอนจึงควรจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับแนวคิด และวิธีสอนของตนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน ในปัจจุบันมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลายแนวคิดด้วยกัน แต่ละแนวคิดช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบ ให้ครูผู้สอนได้รู้ถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือกรอบในการพัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตร อันเป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เมื่อผู้เรียนจบช่วงชั้นที่ 3 ผู้เรียนควรมีความสามารถในการใช้ภาษาและท่าทางสื่อสารตามมารยาทสังคโลกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ขอและให้ข้อมูล ความช่วยเหลือและให้บริการผู้อื่น สื่อความหมาย ถ่ายโอนข้อมูลที่ได้ฟังและอ่าน อ่านออกเสียง คำ วลี สำนวนง่ายๆ ประโยคคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ ข้อความ ข้อมูล บทอ่าน เรื่องราวสั้นๆ ทั้งที่เป็นความเรียงและไม่ใช่ความเรียง แล้วถ่ายโอนเป็นข้อความของตนเองในรูปแบบต่างๆ สรุปแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับประสบการณ์ของ

ตนเอง ข่าวสารเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การศึกษา การทำงาน เทคโนโลยี งาน ประเพณี วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เห็นคุณค่าของภาษาอังกฤษ สามารถ ใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากล สำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและ วัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกใน เรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและเป็นภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิต ความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษาและความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น

สาระที่ 4 ภาษาและความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน และพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอด ชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ด้านการเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นด้านการเขียน คือมาตรฐาน ต 1.3 ซึ่งมาตรฐานนี้เน้น ความเข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็นและความคิดรวบยอดใน เรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ การนำเสนอเรื่องราวสั้นๆ หรือ กิจวัตรประจำวัน ประสบการณ์รวมทั้งเหตุการณ์ทั่วไปนั้นทำได้ทั้งโดยการพูดและการเขียนเป็น รายบุคคล เช่น ครูอาจให้เด็กนำเสนอเรื่อง "My Favorite Subject" โดยการพูดและการเขียน

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 การวัดประเมินผล การเรียนรู้ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจะต้องจัดทำอย่างต่อเนื่องทั้งก่อน ระหว่างและเสร็จสิ้นการเรียนการสอน และจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนอง ต่อเป้าหมายการเรียนรู้ระดับบุคคล สถานศึกษา และประเทศ รวมทั้งมีความเป็นสากลระดับ นานาชาติ ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียน จึงเน้นไปที่การวัดประเมินผล

ในชั้นเรียน ซึ่งนำไปสู่การชี้ให้เห็นถึงสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และสภาพจริงของการเรียนการสอน จากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก (Student Performance) กระบวนทัศน์ใหม่ในการประเมินผล จึงมุ่งที่จะประเมินทั้งกระบวนการ (Process) ผลการปฏิบัติหรือผลงาน (Product) ครอบคลุม ทั้งการประเมินพัฒนาการ การประเมินกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ และประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อชี้ให้เห็นจุดอ่อน จุดแข็ง และความก้าวหน้าของผู้เรียน หรือประเมิน ความสามารถขยับยอดสุดท้าย เพื่อตรวจสอบเป้าหมายของการศึกษา ประเด็นที่ควรได้รับการประเมิน ประกอบด้วย การเรียนรู้ที่มากกว่าหนึ่งอย่าง

เพื่อให้การประเมินผลการเรียนเป็นไปตามลักษณะดังกล่าว จึงต้องวางแผนการ ประเมินผล ไปพร้อมๆกับการวางแผนการสอนเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรการสอน และการประเมิน ที่ทำให้เกิดความแน่ใจและรับประกันได้ว่า บรรดาองค์ประกอบต่างๆ ที่ได้กำหนด ไว้ในการจัดการเรียนการสอน จะมีการเชื่อมโยง และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ผลที่ได้รับ จากการ สอนจะมีความชัดเจนทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน เป็นไปตามกำหนดแนวทางหลักสูตรที่กระบวนการ สอนและการประเมินมีความสอดคล้องกัน และการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว ผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เน้นสื่อที่ใช้สำหรับการค้นคว้าด้วยตนเองทั้งผู้เรียน และ ครูผู้สอน ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ สื่อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ มีอยู่หลายประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ (Published Material) สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อของจริง (Realia) และสื่อที่ใช้ จริงในชีวิตประจำวัน (Authentic Material)

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีคุณภาพและ หลากหลาย ทั้งสื่อของจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่นๆ ซึ่งช่วย ส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวาง มีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้ใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการได้ ทุกระดับชั้นใน 2 ลักษณะคือการพัฒนาจากสื่อที่มีอยู่เดิม และการจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ดังนี้

1. การพัฒนาจากสื่อที่มีอยู่เดิม เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดทำ ไว้เดิม หรือสื่อการเรียนรู้ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นผลิตขึ้น และครูผู้สอนเห็นว่าคุณภาพ สอดคล้อง

กับคำอธิบายรายวิชาที่จัดทำไว้ ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วนำมาพิจารณาดู ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนอาจปรับให้ น่าสนใจมากขึ้น ทำทนายผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์มากขึ้น

2. การจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ เป็นการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นมาใหม่ โดย พิจารณาจากความจำเป็น ความต้องการและความสนใจของผู้เรียนหรือท้องถิ่น สำหรับขั้นตอนการ ดำเนินการจัดทำสื่อมีดังนี้

- (1) กำหนดจุดประสงค์ของสื่อการเรียนรู้ เพื่อดูความสอดคล้องกับ มาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้น และคำอธิบายรายวิชา
- (2) กำหนดขอบข่ายเนื้อหาของสื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็น ความ ต้องการและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเวลาเรียนที่กำหนดไว้
- (3) จัดทำลำดับเนื้อหา เป็นการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากหรือ ชับซ้อนขึ้น หรือใกล้เคียงไปไกลตัว เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นใน ระยะยาว
- (4) กำหนดภาระงานด้านการสื่อสารและทักษะที่จำเป็น เพื่อฝึกฝน การใช้ ภาษาให้เกิดความคล่องแคล่ว และเกิดทักษะตรงตามที่คาดหวัง
- (5) ออกแบบและกำหนดวิธีการนำเสนอ เป็นขั้นการกำหนดรูปแบบของสื่อ ในลักษณะต่างๆ รวมทั้งการนำเสนอเนื้อหาของสื่อในภาพรวม
- (6) จัดเตรียมข้อมูลวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความพร้อม ในการ จัดทำสื่อ
- (7) จัดทำสื่อ เป็นขั้นดำเนินการจัดทำสื่อตามรูปแบบที่กำหนดไว้
- (8) ตรวจสอบ แก้ไข และทดลองใช้
- (9) ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์

บทเรียนสำเร็จรูป

สมพล โมราถม (2520, หน้า 18) ได้กล่าวว่าความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ส่งผลให้การจัดการศึกษามีความเจริญก้าวหน้า โดยได้นำเอาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมมาช่วยในการพัฒนาการศึกษา และช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะ เป็นบทเรียน CAI อินเทอร์เน็ต โดยให้นักเรียนสามารถสืบค้นหาความรู้ หรือเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ตามความสนใจ และตามความสามารถของตน บทเรียนสำเร็จรูปนับว่าเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และเป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่สามารถทำได้ไม่ยากนัก

ประหยัดเวลาและเป็นการลงทุน ที่ได้ผลคุ้มค่า จึงเหมาะสมกับการแก้ปัญหาทางการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูป

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2545, หน้า 35) ได้อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้

โดยบทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนโปรแกรม เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปไว้ล่วงหน้า ที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเรียนรู้ได้เร็วหรือช้าตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยบทเรียนดังกล่าวจะเป็นบทเรียนที่นำเนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแบ่งเป็นหน่วยย่อยหลายๆ กรอบ (Frames) เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ในแต่ละกรอบจะมีเนื้อหา คำอธิบาย และคำถามที่เรียงเรียงไว้ ต่อเนื่องกันโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก เพื่อมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับ บทเรียนสำเร็จรูปที่สมบูรณ์จะมีแบบทดสอบความก้าวหน้าของการเรียน โดยผู้เรียนสามารถทำการทดสอบก่อนและหลังเรียนเพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้ทันที

ธีระชัย ปุณณโชติ (2540, หน้า 7-11) ได้ให้ความหมายบทเรียนสำเร็จรูปว่าเป็นเครื่องมือทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่จัดไว้ และช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีครูเป็นผู้คอยแนะแนวทางเท่านั้น บทเรียนสำเร็จรูปนี้บางที่เรียกว่าบทเรียนโปรแกรม มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษหลายคำ เช่น Programmed Instruction, Programmed Lesson, Programmed Textbook เป็นต้น ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร ลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกัน กล่าวคือเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีการจัดแบ่งเนื้อหาบทเรียนออกเป็นส่วนย่อยๆ สั้นๆ เรียกว่า กรอบหรือเฟรม (Frame) แต่ละกรอบจะมีคำบรรยาย หรืออธิบาย และคำถามต่อเนื่องกันไป เริ่มจากง่ายไปหายากขึ้นตามลำดับ คำถามอาจเป็นแบบให้เติมคำให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเป็นแบบถูกผิดก็ได้ เมื่อผู้เรียนตอบแล้วก็สามารถที่จะตรวจคำตอบที่ถูกต้องได้ทันที

จากความหมายที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูปหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บทเรียนโปรแกรม เป็นการจัดกิจกรรมสำหรับการเรียนการสอนไว้ให้ผู้เรียนล่วงหน้าเพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ในแต่ละกรอบจะมีเนื้อหา คำอธิบาย และคำถามที่เรียงเรียงไว้ ต่อเนื่องกันโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก เพื่อมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับ จะมีแบบทดสอบความก้าวหน้าของการเรียนโดยผู้เรียนสามารถทำการทดสอบ ก่อนและหลังเรียน เพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้ทันทีซึ่งเหมาะกับผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเองหรือมีครูคอยแนะแนวทาง

หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในบทเรียนสำเร็จรูป

ในการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปให้เกิดประสิทธิภพนั้น จะต้องเข้าใจ ทฤษฎีของนักจิตวิทยาต่อไปนี้

ฮิลการ์ด และโบว์เวอร์ (Hilgard and Bower อ้างอิงใน พุทธิภณ เกษีสังข์, 2541, หน้า 24) ได้รวบรวมทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ไว้ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กล่าวถึงสภาพการณ์ที่ผู้เรียนจะได้รับความพึงพอใจ กับการยอมรับหรือการปฏิเสธ ซึ่งมีอยู่ 3 สถานะด้วยกัน คือ

1.1 ส่วนของร่างกายพร้อมที่จะทำแล้วได้ทำ ย่อมก่อให้เกิดความพอใจ

1.2 ส่วนของร่างกายพร้อมที่จะทำแล้วไม่ได้ทำ ย่อมก่อให้เกิดความไม่พอใจ

1.3 ส่วนของร่างกายยังไม่พร้อมที่จะทำ การถูกบังคับให้กระทำย่อมเกิด ความไม่พอใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การสร้างความเชื่อมโยงกันระหว่าง การตอบสนองกับสถานการณ์ หรือสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นซ้ำๆ หลายครั้งย่อมจะช่วยให้การเชื่อมโยงระหว่าง สองสิ่งนั้นแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) เมื่อไรที่การเชื่อมโยงกันระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองถูกกระทำขึ้นและติดตามด้วยสภาพการณ์ที่เกิดความพึงพอใจแล้วความเข้มแข็งของการ เชื่อมโยงจะเพิ่มพูนความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ถ้าการเชื่อมโยงถูกกระทำขึ้น และติดตามด้วย สภาพการณ์ที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจแล้ว ความเข้มแข็งของการเชื่อมโยงจะคลาย ความแน่นแฟ้นลง

สกินเนอร์ (Skinner อ้างอิงใน พุทธิภณ เกษีสังข์, 2541, หน้า 24) แห่งมหาวิทยาลัย ฮาวาร์ด พบว่าการตอบสนองที่ถูกต้องจะประสบความสำเร็จได้ด้วยการให้การเสริมแรง (Reinforcement) จากการค้นคว้าจิตวิทยานี้ สกินเนอร์ (Skinner) ได้พัฒนาสภาวะที่ใช้ทดลอง กับสัตว์มาทดลองกับคน โดยเปรียบเทียบกับปัญหาในการสอนคนซึ่งเป็นเทคนิคการสอน ในการวางเงื่อนไข (Condition) และเน้นเรื่องการตอบสนองที่สร้างขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่า เป็นการตอบสนองที่ เกิดจากการควบคุมสิ่งที่มากระตุ้นหรือสิ่งเร้า (Stimulus) เป็นการบังคับให้ผู้เรียนสามารถ เปรียบเทียบการตอบสนอง (Response) ของตนเองได้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ขึ้นอยู่กับกระบวนการวางเงื่อนไขที่ถือเอาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า กับการตอบสนองสิ่งเร้าจะ เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยาต่ออินทรีย์ ส่วนการตอบสนองหมายถึง ปฏิกิริยาต่ออินทรีย์ที่มีต่อ สิ่งเร้านั้น

เปรี๊ยะ กุมุท (อ้างอิงใน พุทธิภณ เกษีสังข์, 2541, หน้า 25) กล่าวว่านักจิตวิทยาที่มีบทบาทสำคัญต่อการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม คือ สกินเนอร์ (Skinner) โดยนำเอาทฤษฎีแห่งผลของธอร์นไดค์ (Thorndike) มาเป็นหลักสำคัญขั้นต้นในการค้นคว้า ส่วนหลักการของสกินเนอร์ (Skinner) มีอยู่หลายประการ ดังนี้

1. เงื่อนไขการตอบสนอง (Operant Conditioning) พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์ประกอบด้วย การตอบสนองที่แสดงออกมา พฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นบ่อยเพียงไรด้วยความถี่ที่เรียกว่า อัตราการตอบสนอง หรืออัตราการแสดงออกของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการตอบสนอง และการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้เพราะมีการเสริมแรง
2. การเสริมแรง (Reinforcement) เมื่อสิ่งมีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงผู้ฝึกสามารถให้สิ่งเร้าใหม่ ซึ่งจะให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงหรือไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าสิ่งเร้านั้นสามารถให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลง เราเรียกสิ่งเร้านี้ว่า ตัวเสริมแรง (Reinforcement)
3. การเสริมแรงทันทีทันใด (Immediate of Reinforcement) สิ่งเร้าที่ดีตัวเสริมแรงจะต้องเกิดขึ้นทันทีหลังจากที่มีการตอบสนองหรือไม่ได้คำตอบ
4. การยุติการตอบสนอง (Extinction) ถ้าการตอบสนองนั้นมีการเสริมแรงแล้ว และมีการตอบสนองในอัตราที่สูง เราอาจลดอัตราการตอบสนองลงมาอยู่ในระดับเดิมของมันได้ โดยไม่มีการเสริมแรงของการตอบสนองนั้น
5. การคิดรูปพฤติกรรม (Shaping) พฤติกรรมการเรียนรู้บางอย่างที่ซับซ้อนมาก จะประกอบด้วยขั้นต่าง ๆ ต่อเนื่องกันไป ซึ่งการเรียนรู้จะบรรลุผลได้ดีก็เพราะการทำมาเป็นขั้นๆ นั้นเอง

ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

จากความหมายตามทรรศนะต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมี การแบ่งเนื้อหาของบทเรียนออกเป็นหน่วยย่อยๆ ซึ่งจะเรียงลำดับจากที่ง่ายๆ ขึ้นไปหาระดับที่ยากขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ ขณะเรียนในบทเรียนก็จะมีเสริมแรงและผู้เรียนสามารถวัด และประเมินผลตนเองทันทีหลังจากตอบคำถามแล้ว เมื่อเรียนจบบทเรียนนักเรียนจะได้รับความรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ธีระชัย ปุณณโชติ (2540, หน้า 7-11) ได้เสนอประเภทของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. บทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้กับเครื่องสอน (Teaching machine) เป็นบทเรียนต้องใช้วัสดุอุปกรณ์เข้าช่วย

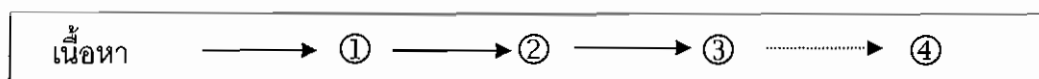
2. บทเรียนสำเร็จรูปรู้ตัวาร (Programmed Test) ซึ่งอาจเป็นรูปเล่มหรืออาจเป็นแผ่น หรือม้วนก็ได้ แต่จะนิยมกันมีลักษณะเป็นรูปเล่ม บทเรียนประเภทนี้แบ่งย่อยออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 บทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง (Linear Programming) บทเรียนชนิดนี้ ผู้เรียนจะเรียนได้ตามลำดับเนื้อหาในแต่ละกรอบ เริ่มจากง่ายไปหายาก จากกรอบแรกไปจนถึงกรอบสุดท้ายโดยไม่มีการข้ามชั้นเนื้อหาในกรอบแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับกรอบถัดๆ ไป บทเรียนชนิดนี้มักให้ผู้เรียนตอบว่าถูกหรือผิดหรืออาจให้เติมคำในช่องว่างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบด้วย

2.2 บทเรียนสำเร็จรูปชนิดสาขา (Branching Programming) บทเรียนชนิดนี้เรียงลำดับข้อความย่อย หรือกรอบโดยอาศัยคำตอบของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ถ้าผู้เรียนตอบคำถามของข้อความย่อยๆ ที่เป็นหลักของบทเรียนได้ถูกต้อง ผู้เรียนก็อาจจะถูกสั่งให้ข้ามหน่วยย่อยได้จำนวนหนึ่ง แต่ถ้าตอบคำถามไม่ถูกต้องอาจได้รับคำสั่งให้เรียนข้อความย่อยต่างๆ เพิ่มเติมอีกเสียก่อนแล้วย้อนกลับไปตอบคำถามอีกครั้ง เมื่อตอบถูกจึงจะก้าวหน้าต่อไป บทเรียนแบบนี้ ผู้เรียนจะต้องทำตามคำสั่งที่ปรากฏในแต่ละกรอบ การเรียนจะไม่ดำเนินไปตามลำดับตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้ายเหมือนบทเรียนแบบเส้นตรง ผู้เรียนอาจต้องเรียนย้อนไปย้อนมาในหน้าต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนในการให้คำตอบที่ถูกต้อง

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2545, หน้า 36-41) ได้เสนอประเภทของบทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนโปรแกรมไว้ 2 ชนิด ดังนี้

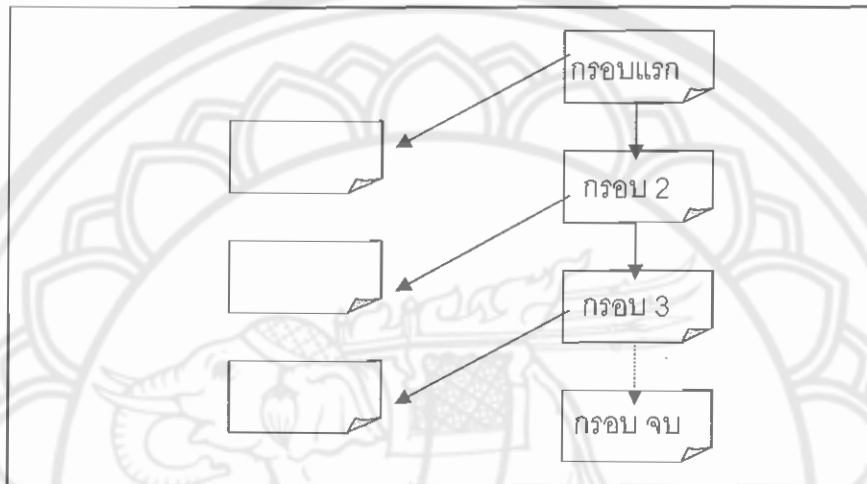
1. บทเรียนแบบเส้นตรง (Linear Program) บทเรียนชนิดนี้จะบรรจุเนื้อหาย่อยลงในกรอบตามลำดับจากกรอบแรกไปจนถึงกรอบสุดท้าย ผู้เรียนจะต้องศึกษาเรียงตามลำดับต่อเนื่องกันไปตั้งแต่กรอบแรกไปจนถึงกรอบสุดท้าย ไม่ควรเรียนข้ามกรอบใดกรอบหนึ่งไม่ว่าจะเป็นเรียนเก่งหรือเรียนอ่อนก็ตาม ซึ่งอาจใช้เวลาเรียนไม่เท่ากัน บทเรียนแบบเส้นตรงมีลักษณะดังภาพ 1 ดังนี้

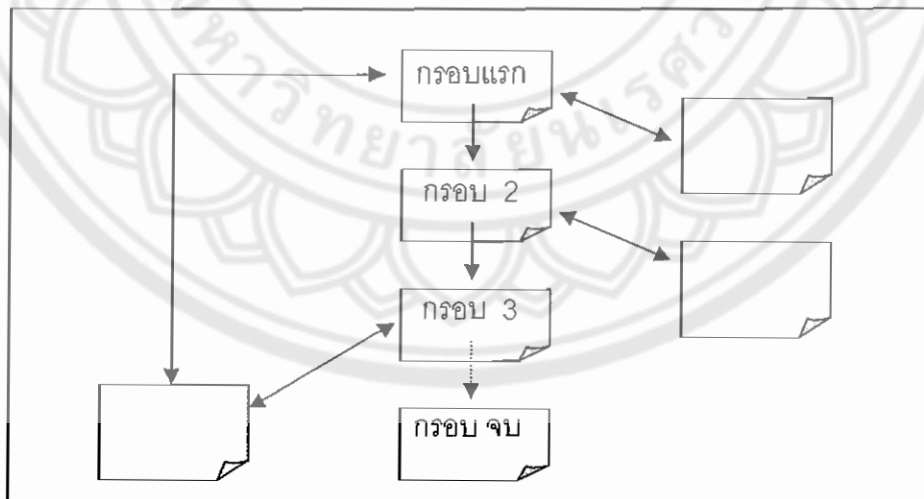
ภาพ 1 บทเรียนแบบเส้นตรง

2. บทเรียนแบบแตกสาขาหรือแตกกิ่ง (Branching Program) บทเรียนชนิดนี้จะมี การจัดเนื้อหาย่อยลงเป็นกรอบเช่นเดียวกับบทเรียนแบบเส้นตรงแต่จะมีกรอบย่อยๆ เรียกว่ากรอบ

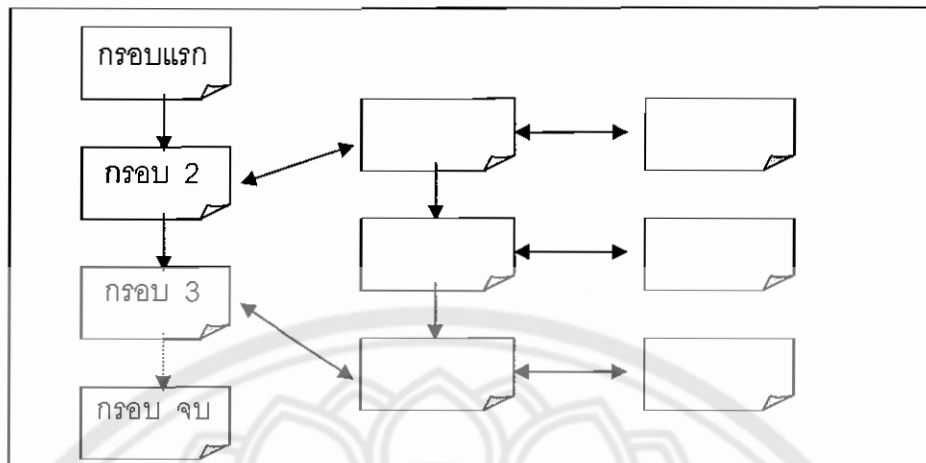
หรือกิ่งสาขาแตกออกมาจากกรอบหลักหรือกรอบอื่น มีประโยชน์สำหรับให้ความรู้พื้นฐานเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนที่ยังมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอที่จะเรียนในกรอบต่อไป ผู้เรียนทุกคนไม่จำเป็นต้องเรียนทุกกรอบ คนเก่งอาจจะเรียนจบเร็วกว่าคนอื่น เพราะไม่ต้องเสียเวลาแวะเรียนตามกรอบสาขา บทเรียนแบบแตกสาขานั้นสามารถแตกสาขาได้ในลักษณะต่างๆ ดังภาพ 2-4 ดังนี้

ภาพ 2 บทเรียนแบบแตกสาขาเพื่ออธิบายคำตอบที่ผล

ภาพ 3 บทเรียนแบบแตกสาขาเพื่อซ่อมเสริม

ภาพ 4 บทเรียนแบบแตกสาขาชนิดเข้ากรอบได้

ขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2545, หน้า 40) ได้สรุปขั้นตอนในการสร้าง และใช้บทเรียนสำเร็จรูป ดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ขั้นตอนในการสร้าง และใช้บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง

ขั้นตอน	วิธีการ
1. ขั้นเตรียมการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์หลักสูตร 2. กำหนดเนื้อหาวิชา และระดับชั้นเรียน 3. กำหนดวัตถุประสงค์ 4. วางขอบเขตของงาน 5. วิเคราะห์เนื้อหา 6. สร้างแบบทดสอบ 7. เขียนบทเรียน 8. นำออกทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไข
2. ขั้นเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบก่อนเรียน 2. แนะนำการใช้บทเรียน 3. ทำกิจกรรมตามบทเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ
3. ขั้นสรุป	1. ทดสอบหลังเรียน 2. สรุปสาระสำคัญ 3. ตรวจสอบ และประเมินผล

ธีระชัย ปุณณโชติ (2540, หน้า 7-11) ให้ข้อคิดในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ดังนี้

1. ความเหมาะสมที่จะสร้างเป็นบทเรียนสำเร็จรูป ให้พิจารณา ดังนี้
 - 1.1 เนื้อหาวิชาที่จะเขียนนั้นคงตัว หรือเปลี่ยนแปลงง่ายหรือไม่ ถ้าเนื้อหาเปลี่ยนแปลงได้บ่อยๆ ก็ควรจะหลีกเลี่ยงเพราะจะล้าสมัยเร็วเกินไป ไม่คุ้มกับเวลาที่ดำเนินการ
 - 1.2 บทเรียนดังกล่าวมีผู้อื่นเคยสร้างมาก่อนหรือไม่
 - 1.3 จะช่วยลดเวลาสำหรับการเรียนหรือไม่
 - 1.4 จำนวนนักเรียนที่ใช้บทเรียนมีมากพอคุ้มกับการลงทุนหรือไม่
2. วิธีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ให้เป็นไปตามขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาหลักสูตร เพื่อให้ทราบขอบข่ายของเนื้อหา และให้สอดคล้องกับเวลาและการประเมิน
 - 2.2 ศึกษาถึงลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม ระดับชั้น และทักษะที่นักเรียนเคยได้รับการฝึกฝนมาก่อน ทั้งนี้เพราะบทเรียนสำเร็จรูปมีหลักการสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น พื้นฐานความรู้ความสามารถ ฯลฯ
 - 2.3 ตั้งจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะตั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
 - 2.4 กำหนดขอบเขตของงาน หรือการจัดวางโครงเรื่องเป็นลำดับเนื้อหา ก่อนหลัง ทั้งนี้ เพราะบทเรียนสำเร็จรูปจะต้องแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอนๆ และแต่ละตอนจะต้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
 - 2.5 รวบรวม และจัดจำแนกเนื้อหาต่างๆ ขั้นนี้จะต้องรวบรวมทุกสิ่งทุกอย่างโดยวิธีการต่างๆ เช่น หนังสือ ภาพประกอบ การจดบันทึก การสัมภาษณ์ ฯลฯ และจะต้องจำแนกว่าเนื้อหาใดที่จำเป็น เนื้อหาใดไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีประโยชน์หรือเนื้อหาใดเกินวัตถุประสงค์ก็จะต้องตัดทิ้งไป

2.6 ลงมือเขียนบทเรียนในแต่ละกรอบให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.7 ทดลองบทเรียน คือดำเนินการทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของบทเรียน

3. การเขียนบทเรียนแบบโปรแกรมหรือบทเรียนสำเร็จรูป

ธีระชัย ปุณฺณโชติ (2540, หน้า 8-9) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงในการเขียนบทเรียนแบบสำเร็จรูปดังต่อไปนี้

3.1 เขียนเนื้อหาวิชาเป็นหน่วยย่อยเล็กๆ แต่ละหน่วยย่อยจะต้องทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหน่วยย่อยถัดไป

3.2 มีเนื้อหา และคำอธิบายที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

3.3 การเขียนเนื้อหาในแต่ละหน่วยย่อยควรให้พาดพิงไปถึงหน่วยย่อยที่ได้ศึกษาไปแล้ว เพื่อเป็นการทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว

3.4 ให้ทราบคำตอบที่ได้ถูกต้อง เพื่อเป็นการเสริมแรง

3.5 เนื้อหาของแต่ละกรอบควรเขียนด้วยภาษาที่ชัดเจนถูกต้องตามหลักวิชา และมีความต่อเนื่องกันในแต่ละกรอบ

4. ธีระชัย ปุณฺณโชติ (2540, หน้า 9 -10) ได้บอกองค์ประกอบและลักษณะกรอบของบทเรียนสำเร็จรูป คือจะต้องประกอบไปด้วย กรอบให้ความรู้ กรอบฝึกหัด และกรอบทดสอบ ซึ่งแต่ละกรอบควรมีลักษณะเปิดโอกาสให้มีการตอบทันที แนะนำให้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่แนะนำให้มากเกินไปและเปิดโอกาสให้นักเรียนตอบได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนเกิดสติปัญญา และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ กรอบจะต้องแบ่งเป็นขั้นที่เล็กมาก จะต้องเรียงลำดับกรอบอย่างระมัดระวัง มีการซ้ำบ่อยๆ ไม่บรรยายอย่างเพื่อเจ้อ กระตุ้นให้ผู้เรียน หาคำตอบที่เหมาะสมในแต่ละกรอบไม่ควรมีความรู้ใหม่เกินกว่า 1 อย่าง

5. การหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

เมื่อพัฒนาบทเรียนแบบสำเร็จรูปแล้ว ครูจะต้องนำไปทดลองใช้เพื่อจะได้ทราบว่าบทเรียนนั้นใช้ได้หรือมีประสิทธิภาพ ในการใช้เป็นสื่อการสอนได้เพียงพอ การดำเนินการมี 3 ขั้น ดังนี้ (ธีระชัย ปุณฺณโชติ, 2540, หน้า 10-11)

ขั้นที่ 1 ทดลองหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one testing) มีวิธีการ ดังนี้

เลือกนักเรียนที่ค่อนข้างอ่อนมา 1 คน แล้วให้อ่านและให้ตอบคำถามในบทเรียนสำเร็จรูปนั้น ซึ่งจัดทำขึ้นโดยยังไม่มีคำตอบเฉลยไว้ ให้ผู้เรียนตอบคำถามต่างๆ ผู้เขียนบทเรียนบันทึกคำตอบแต่ละกรอบไว้ ถ้ากรอบใดที่ผู้เรียนตอบไม่ได้ หรือตอบผิดก็จะอภิปรายถึงสาเหตุ

ที่ตอบไม่ได้หรือตอบผิด หลังจากนั้นผู้เขียนก็จะนำสิ่งที่บันทึกไว้ไปประกอบในการแก้ไขบทเรียน ก่อนที่จะนำไปทดลองขั้นที่ 2 ต่อไป

ขั้นที่ 2 ทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small group testing) มีวิธีการ ดังนี้

เลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางจำนวน 5-8 คน มาอธิบายให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการทดลองบทเรียนว่าไม่ใช่เป็นการทดสอบแต่เป็นการทดลองบทเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อดูพื้นฐานเดิมของผู้เรียนในเรื่องนั้นๆ แล้วให้เรียนบทเรียนสำเร็จรูปซึ่งมีคำตอบให้ตรวจพร้อม โดยไม่มีการติดต่อเป็นส่วนตัวระหว่างผู้เขียนกับผู้เรียน ถ้าผู้เรียนพบข้อบกพร่องของบทเรียน ก็ให้ทำเครื่องหมายไว้สำหรับอภิปรายกับผู้เขียนในภายหลัง เมื่อผู้เรียนเรียนบทเรียนเสร็จแล้ว ก็ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) อีกครั้งหนึ่ง เพื่อดูความก้าวหน้าหลังจากเรียนบทเรียนไปแล้วการทดลองขั้นนี้ควรบันทึกเวลาที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนบทเรียนไว้ด้วย เมื่อผู้เขียนได้แก้ไขบทเรียนตามข้อบกพร่อง หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทดลองครั้งนี้ แล้วก็ดำเนินการทดลองใน ขั้นที่ 3 ต่อไป

ขั้นที่ 3 ทดลองภาคสนาม (Field testing) ดำเนินการ ดังนี้

ดำเนินการทดลองกับผู้เรียนในสถานการณ์จริง ๆ หรือในชั้นเรียนจริง ๆ กับนักเรียนทั้งชั้น ก่อนเรียนบทเรียนควรแนะนำวิธีเรียนให้เข้าใจเสียก่อน และก่อนลงมือเรียนจะต้องทำการทดสอบก่อนเรียนเสียก่อนด้วย และเมื่อทำบทเรียนเสร็จแล้วก็ต้องมีการทดลองปรากฏว่าบทเรียนถึงเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้ก็แสดงว่าบทเรียนนั้นสามารถนำไปใช้ได้

6. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบสำเร็จรูปนิยมใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้ 80 ตัวแรก หมายถึง นักเรียนตอบคำถามในบทเรียนได้เฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วน 80 ตัวหลัง หมายถึง นักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากที่เรียนบทเรียนเสร็จแล้วได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

7. ข้อเสนอแนะ และการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2545, หน้า 40-41) ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะและการใช้บทเรียนสำเร็จรูป สิ่งจำเป็นที่ผู้สอนต้องเข้าใจ คือบทบาทของตนเอง โดยสรุป ดังนี้

7.1 บทเรียนสำเร็จรูปมีไว้สำหรับผู้เรียนได้เรียนด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้สอนไม่จำเป็นต้องสอนผู้เรียนในบทเรียนนั้น ๆ

7.2 ควรให้ผู้เรียนใช้เวลาเรียนอย่างเต็มที่จนกว่าจะเข้าใจ หรือ บรรลุวัตถุประสงค์ในบทเรียนนั้น ๆ ไม่ควรกำหนดเวลาของผู้เรียน

7.3 บทเรียนสำเร็จรูปสามารถใช้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ผู้สอนไม่ควรบังคับให้เรียนเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

7.4 ควรให้โอกาสผู้เรียนอภิปรายซักถามปัญหาในบทเรียนได้ถ้าไม่เข้าใจ

7.5 ควรชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูป และให้การบ้านเพื่อทดสอบว่าผู้เรียนเรียนได้ผลมากน้อยเพียงใด

7.6 ควรให้มีการพักผ่อนระหว่างการเรียนในบางบทเรียนที่ยาวเกินไปเพื่อมิให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

7.7 ควรสาธิตในระหว่างการเรียนเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศให้สนุกสนานไปกับบทเรียน

7.8 ควรวิเคราะห์ว่าเรียนบทเรียนแต่ละกรอบได้ผลมากน้อยเพียงไรโดยการประเมินหลังเรียน

8. ข้อดี และข้อจำกัดของบทเรียนสำเร็จรูป

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2545, หน้า 41) ได้กล่าวถึงข้อดี และข้อจำกัดของการเรียนรู้โดยบทเรียนสำเร็จรูปไว้ ดังนี้

8.1 ข้อดี

8.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจ

8.1.2 ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรือทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง

8.1.4 ลดภาระการสอน ทำให้ครูมีเวลาพบกับเด็กเป็นรายบุคคล

8.1.5 แก้ปัญหาขาดแคลนครู หรือครูไม่ครบชั้นเรียน

8.2 ข้อจำกัด

8.2.1 กรณีที่บทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพไม่ดีพอ เช่น กิจกรรมไม่น่าสนใจ ข้อมูลหรือเนื้อหาสาระผิดจากข้อเท็จจริง สื่อไม่ทันสมัยไม่ดึงดูดใจผู้เรียน การวัดประเมินผลไม่ครอบคลุม หรือใช้วิธีการไม่ถูกต้อง อาจทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายได้

8.2.2 การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจำเป็นต้องใช้เวลาในการจัดทำมากพอสมควร และต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญ

8.2.3 ผู้เรียนที่อ่านหนังสือไม่ออกจะเป็นอุปสรรคต่อวิธีสอนแบบบทเรียนสำเร็จรูป

ทฤษฎีและหลักการสอนเขียนภาษาอังกฤษ

หลักการสอนเขียน

โครล (Kroll, 2001: 219) กล่าวถึงการสอนเขียนไว้ว่า การสอนเขียนทั้งผู้เรียน ที่เป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่อเจ้าของภาษาเป็นงานที่ยาก และมีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย และในการสอนเขียน ผู้สอนก็พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวทางในการสอนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในแต่ละห้องเรียนก็มีการสอนการเขียนที่ต่างกัน เช่น ให้นักเรียนคิดเนื้อหาที่จะเขียนเอง ซึ่งเนื้อหาที่จะฝึกการเขียนนั้นจะทำให้นักเรียนได้รู้ถึงความก้าวหน้าของพวกเขาเอง ส่วนประกอบที่สำคัญ 2 อย่าง ในหลักสูตรการเขียนคือ ภาระงานเขียนที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำ และวิธีให้ผลสะท้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางการเขียนให้ดีขึ้น ในหลักสูตรการเขียน ครูต้องเตรียมบทเรียน การนำเสนองานเกี่ยวกับการเขียน ตำราที่ใช้สอนเขียน และผลสะท้อนจากการเขียน ซึ่งครูผู้สอนก็ต้องคิดว่าจะนำสิ่งเหล่านี้ไปใช้สอนเขียนด้วยกันได้อย่างไร อย่างไรก็ตามก็มีความเชื่อว่า ครูทุกคนมีหลักการสอนและมีรูปแบบของการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้พัฒนาวิธีการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเขียนได้

หลักการสอนเขียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนต่างชาติ

มีนักภาษาศาสตร์กล่าวถึงวิธีการสอนเขียนสำหรับผู้เรียนต่างชาติไว้ดังนี้

พริทชาร์ด (Pritchard, 1987, 52-53) ได้กล่าวถึงการสอนเขียนไว้ 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เป็นวิธีการสอนเขียนที่ให้ความสำคัญในการสร้างความชำนาญในการเขียนโดยอิสระมากกว่าการควบคุม ดังนั้นกิจกรรมในการเรียนการสอนจึงใช้กิจกรรมระดมสมอง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกถึงประสบการณ์ ความรู้ของตนเกี่ยวกับหัวข้อที่จะเขียนและเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดและประยุกต์ความคิดให้เข้ากับสถานการณ์

2. วิธีการสอนเขียนแบบแนวเดิม หรือแบบควบคุมการใช้ภาษา เป็นวิธีการสอนเขียนที่ให้ความสำคัญต่อความถูกต้องตามหลักภาษาและการใช้รูปแบบงานที่ถูกต้องเป็นตัวอย่างในการสอนเขียน

ซิลเวร่า (Silveira, 1999, 117-118) ได้กล่าวถึงการสอนเขียนไว้ว่า ผู้สอนควรที่จะให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดจากการเขียนของนักเรียนเอง ซึ่งข้อผิดพลาดจากการเขียนที่นักเรียนได้สร้างขึ้นจะทำให้นักเรียนมีประสบการณ์และนำกลับไปคิดทบทวนใหม่ ในการเขียนครั้งต่อไป ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้รู้จักกระบวนการเขียนและวิธีการเขียนที่ดีขึ้น

ไมลส์ (Myles, 2002, 10-11) กล่าวถึงการสอนเขียนไว้ว่า ในการสอนเขียนผู้สอนควรมีกลยุทธ์ที่หลากหลายในการสอนแก่ผู้เรียน รวมทั้งผู้สอนควรมีการให้ผลสะท้อนกลับ ที่มี

ประสิทธิภาพ และการที่ผู้เรียนภาษาที่หนึ่งขาดความรู้ทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของภาษาที่สองหรือมีความรู้ทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของภาษาที่สองที่แตกต่างกับภาษาที่หนึ่งจะทำให้การเขียนไม่มีประสิทธิภาพ

การวัดและประเมินผลทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

พัฒนา น้อยแสงศรี (2519, 150 - 152) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการทำงานไว้ดังนี้

ในระยะยาวเราวัดความก้าวหน้าของเด็กได้จากผลงาน โปรแกรมภาษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ ก็ต่อเมื่อเด็กได้รับสัมฤทธิ์ผล และความพึงพอใจจากการเรียนของเขา จากความมุ่งหมายที่ตั้งไว้แล้ว ครูและนักเรียนควรพยายามตัดสินใจว่าเขากำลังทำอะไรอยู่ ก้าวหน้าไปได้เท่าไร และจะใช้วิธีการอย่างไร จึงจะทำให้ได้ผลดีขึ้นกว่าเดิม

เนื่องจากในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในบ้านเรานั้น ในตอนเด็กเริ่มเรียน เด็กไม่มีประสบการณ์ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน มาก่อนเลย ดังนั้นความรับผิดชอบทั้งหมดนี้จึงตกอยู่ที่โรงเรียน เมื่อครูได้พบจุดอ่อนต่างๆ ของเด็กแล้ว ครูต้องพยายามช่วยให้เด็กเอาชนะจุดอ่อนนั้นให้ได้ และเมื่อครูทราบถึงจุดเด่นต่างๆ ของเด็กแล้ว ครูก็จะได้ส่งเสริมให้เข้มแข็งต่อไป

1. กลไกต่างๆ ในการเขียน

กลไกในการเขียนบางอย่างวัดได้โดยแบบปรนัย บางอย่างจะต้องวัดแบบอัตนัย ตัวอย่างเช่น ลายมือ (Handwriting) เราจะต้องสร้างเกณฑ์ขึ้นมาจึงจะตรวจได้

2. การเลือกหัวเรื่อง การเขียนและการเรียบเรียงเรื่อง

การเขียน Paragraph หรือการเขียนหัวเรื่องต้องคำนึงถึงหัวเรื่องด้วยว่า เหมาะสมกับระดับความสามารถและมีขอบเขตกว้างพอที่จะเขียนเสร็จในเวลาจำกัดหรือไม่ นอกจากนี้ครูจะต้องประเมินเนื้อหาและการเรียบเรียงเรื่องราวด้วย

3. คุณภาพของประโยค

ประโยคต่างๆ ที่นำมาใช้ในการเขียนนั้นส่วนประกอบต่างๆ บางอย่างก็นำมาประเมินได้โดยวิธีปรนัยแต่บางอย่างก็ต้องประเมินด้วยวิธีอัตนัย เช่น ความสมบูรณ์ของโครงสร้างประโยค

เฮดจ์ (2546: 237) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ประเมินกิจกรรมงานเขียนซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เป้าหมาย (Aims)

จุดเน้นของกิจกรรมนั้นๆ อยู่ที่รูปแบบ เจตนาการใช้ภาษา และระดับ "ทักษะ" ใดของการเขียน

2. แนวคิดพื้นฐาน (Approach)

กิจกรรมงานเขียนนั้นๆ เน้นที่กระบวนการเขียนหรือที่ผลงานเขียน ใช้วิธีการเขียนแบบตัวอย่าง หรือการใช้ความคิดสร้างสรรค์

3. แรงจูงใจ (Motivation)

กิจกรรมงานเขียนดังกล่าวมีวิธีสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มผู้เรียนเป้าหมายอย่างไร

- ก. สร้างโดยผ่านหัวข้อเรื่องและเนื้อหา
- ข. สร้างโดยผ่านวิธีการทำกิจกรรม

4. การสร้างกิจกรรม (Task design)

การสร้างกิจกรรมดังกล่าวใช้หลักการอะไร และการใช้กิจกรรมนั้นมีวิธีการอย่างไร

5. การปรับกิจกรรม (Task adaptation)

กิจกรรมงานเขียนดังกล่าวจะสามารถปรับใช้ให้เป็นประโยชน์กับชั้นเรียนมากที่สุดได้อย่างไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและบทเรียนสำเร็จรูป

งานวิจัยในประเทศ

ทักษะการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะการเขียนต้องอาศัยความรู้และข้อมูลต่างๆ จากทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน มาเป็นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เขียนสามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง ถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง แต่การเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนยังมีปัญหาค่อนข้างมาก มีผู้ที่ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับการเขียนโดยใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายเพื่อใช้ทดสอบและพัฒนาความสามารถทางการเขียนของนักเรียนไว้หลายท่าน ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้จะเป็นแนวทางสำหรับคณะผู้วิจัยที่จะนำไปใช้สำหรับงานวิจัยต่อไป ผลงานวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

สุรางค์ สายอุดม (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษแบบควบคุมมีทั้งหมด 12 แบบฝึก และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด 30 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่ประกอบด้วยกิจกรรมหลากหลายรูปแบบนักเรียนมีความสามารถในการเขียนสูงขึ้นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรหทัย ตันทีจิตานนท์ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการสอนเขียนภาษาอังกฤษที่เน้นกระบวนการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเขียนภาษาอังกฤษที่เน้นกระบวนการ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เน้นกระบวนการก่อนและหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ รูปแบบการสอนเขียนภาษาอังกฤษที่เน้นกระบวนการหรือแผนการสอน แบบทดสอบความสามารถในการเขียนประจำหน่วยการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบถามกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสอน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนเขียนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น และนำมาทดลองใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ มีประสิทธิผลต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้อย่างแท้จริง นักศึกษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมบุญ เจตนจำลอง (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบ Pre-test และแบบทดสอบ Post-test เพื่อทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษด้านโครงสร้างประโยค พื้นฐาน องค์ประกอบของประโยค การเขียนประโยคและข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ แบบสอบถามเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า (1)จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ปรากฏว่านิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) จากการศึกษาทัศนคติที่มีต่อการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ปรากฏว่านิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ E-mail เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็ว สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ติดต่อสื่อสารได้ทันที ทำให้ชอบการเขียนมากขึ้น ทำให้การเรียนไวยากรณ์และการเขียนไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้ยังได้รับความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม คำศัพท์ และสำนวนมากขึ้น

สมจิตร ชนะภัย (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้กิจกรรมโครงงาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย 2 ปี

การศึกษา 2546 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยโครงงานสำรวจ จำนวน 4 แผน และแบบประเมินทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้กิจกรรมโครงงาน โดยใช้ขั้นตอนของโครงงานสำรวจช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาการด้านทักษะการเขียนเพิ่มขึ้น

1
PE
1421
9565ก
2551.

สุกัลยา จิตมานะ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการเรียนรู้ในการเขียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test for Dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า ได้แผนการเรียนรู้ในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีคุณภาพ และผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีนักวิชาการหลายท่านเห็นความสำคัญและปัญหาในการเขียนภาษาอังกฤษ จึงได้มีผู้ทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการเขียน ซึ่งงานวิจัยมีดังนี้

กู๊ดเด็น โจนส์ (Gooden-Jones. 1996) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการเขียนโดยใช้กลวิธีการเขียนแบบร่วมมือของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีความสามารถจำกัดทางภาษาอังกฤษ วิธีดำเนินการวิจัยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และให้นักศึกษาเขียนเรียงความเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนของนักศึกษาในการเรียนแบบร่วมมือ ใช้การเขียนหลากหลายรูปแบบเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีเหตุผลแล้วจึงลงมือเขียน จากผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือมีผลในการพัฒนาความสามารถทางการเขียนจากการที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ใหม่ๆ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

แคสตรา ทอลเลฟสัน และกิลเบิร์ต (Katstra, Tollefson and Gilbert. 1987. อ้างถึงในสิริมาน ยวโสภีร์. 2545: 44) ได้ทำการวิจัยร่วมกันเรื่องผลของการประเมินผลในกลุ่มเพื่อนที่มีเจตคติต่อการเขียนและความคล่องในการเขียนของนักเรียนเกรด 9 ซึ่งกลุ่มผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่าการให้เพื่อนประเมินผลงานของการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้นจะส่งผลให้เจตคติต่อการ

เขียนภาษาอังกฤษและความคล่องในภาษาอังกฤษสูงขึ้น ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มที่ให้เพื่อนประเมินผลงานนั้นมีเจตคติทางบวกต่อการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนความคล่องในการเขียนนั้น ประเมินโดยการนับจำนวนคำที่นักเรียนเขียนปรากฏว่าหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มที่ให้เพื่อนประเมินผลมีจำนวนคำในการเขียนผิดลดลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป

ในปัจจุบันนี้มีผู้เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวนมาก ซึ่งได้มีผู้นำการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งหนึ่งในนั้น คือการนำเอาบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงได้มีผู้ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับการนำบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในการเรียนการสอนจำนวนมาก ซึ่งคณะผู้วิจัยก็ได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเช่นกัน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูปไว้ดังนี้

อดิพันธ์ นามสีฐาน (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการใช้บทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง(4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ บทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่กลุ่มผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่กลุ่มผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ที่กลุ่มผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรงที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.75/81.14 ซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูปเท่ากับ 0.62 นักเรียนที่เรียนโดยบทเรียนสำเร็จรูปชนิดเส้นตรง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน

เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการใช้บทเรียนสำเร็จรูปชนิด
เส้นตรง อยู่ในระดับมาก

นางเยาว์ พรหมทอง (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลการทดลองใช้บทเรียน
สำเร็จรูปวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง Conversations สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนคร
ขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของ
บทเรียนสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและเพื่อ
เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ
บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง Conversations และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า
บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง Conversations มีประสิทธิภาพ 1/2 มีค่าเท่ากับ 73/71 ค่าเฉลี่ยของคะแนน
ก่อนเรียนและหลังเรียนคือ 8.25 และ 14.27 ตามลำดับ ค่าดัชนีประสิทธิผล คือ 0.51

อำไพ อ้อสุวรรณ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อจับ
ใจความสำคัญโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2546 การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง “การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ
จับใจความสำคัญ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนเรื่องทักษะการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ บทเรียนสำเร็จรูปจำนวน 30 เล่ม และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง
เรียน โดยให้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห้(เวชพันธุอนุสรณ์) ปีการศึกษา 2546 จำนวน 20 คน
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวม ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน 2546 ผลการวิจัยพบว่า การ
ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และได้ตรวจสอบ
ประสิทธิภาพการสอนของครู ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) พบว่าค่า C.V. = 15.54 ซึ่ง
ค่า C.V. ระหว่าง 10-15 % คือระดับคุณภาพการสอนปานกลาง

พัชรี เมืองสอง (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง Past Simple
Tense สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียน
สำเร็จรูป และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 1 ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ บทเรียน
สำเร็จรูปซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน
และหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปที่พัฒนาขึ้นทั้ง 4 หน่วยมีประสิทธิภาพตาม
เกณฑ์ 80/80 ผลการหาประสิทธิภาพเท่ากับ 85.74/85.35 และนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน
สำเร็จรูปวิชาภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05